

**UCHWAŁA NR XXXV/257/14
RADY GMINY SOMONINO**

z dnia 10 czerwca 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wyczechowo

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2013 r., poz. 501 z późn. zm.).

Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Wyczechowo na lata 2014-2021 przyjęty przez zebranie wiejskie uchwałą z dnia 30 maja 2014 r., stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Somonino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

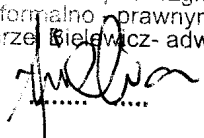
Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Regliński

PRZEWODNICZĄCY RADY

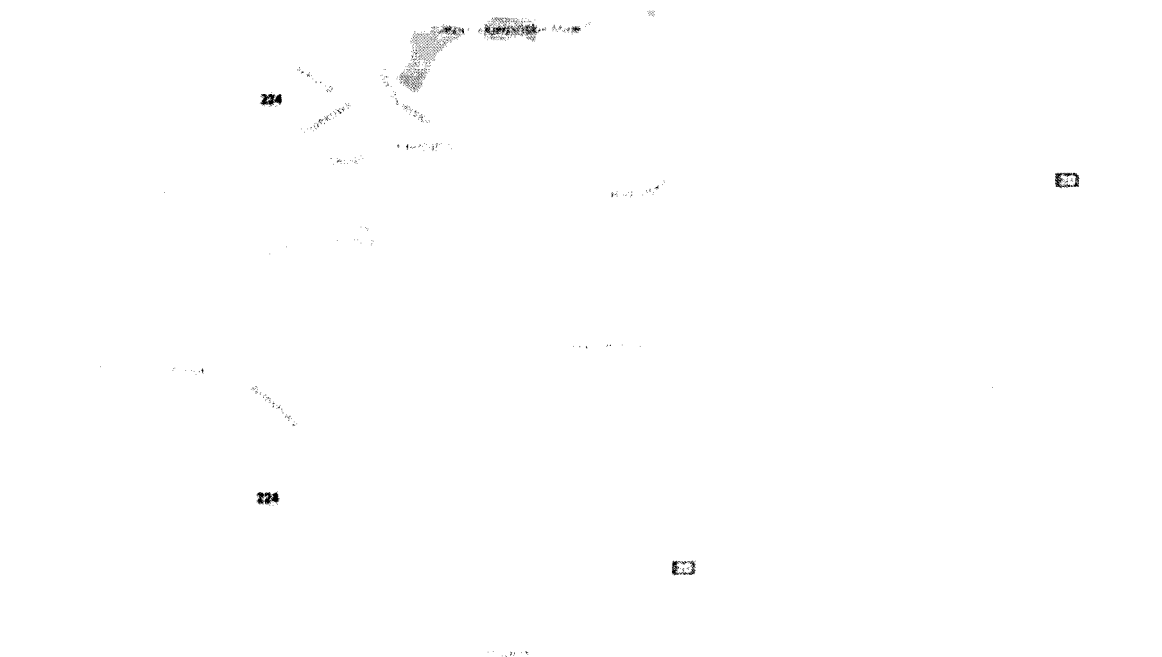
Andrzej Regliński

Zatwierdzam pod względem
formalno-prawnym
Andrzej Bielewicz- adwokat

.....

Plan Odnowy Miejscowości Wyczechowo

na lata 2014 - 2021

Somonino - Wyczechowo, 2014 r.

Opracowanie przygotowane na zlecenie:

Urzędu Gminy Somonino
ul. Ceynowy 21
83-314 Somonino

przez:

Doradztwo Strategiczno – Inwestycyjne „PROGRESS” Jarosław Zielonka
Paprotnia 47
98-161 Zapolice

Spis treści

I. WSTĘP.....	4
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY SOMONINO.....	5
II.1. POŁOŻENIE.....	5
II.2. SFERA SPOŁECZNA.....	10
II.3. SFERA GOSPODARCZA.....	12
III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI WYCZEHOWO.....	14
III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA.....	14
III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ.....	15
III.3 HISTORIA.....	17
III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI.....	18
IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI WYCZEHOWO.....	19
IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	19
IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	20
IV.3 OBIEKTY I TERENY.....	21
V.4. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.....	23
IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	25
IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	26
IV.5.1. Zaopatrzenie w wodę.....	26
IV.5.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.....	26
IV.5.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	27
IV.5.4. Zaopatrzenie w gaz.....	27
IV.5.5. Układ komunikacyjny.....	27
IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚNICZE).....	29
V. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.	31
VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.	32
SPIS RYSUNKÓW.....	36
SPIS TABEL.....	37

I. WSTĘP.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło dla naszego kraju szereg dodatkowych możliwości rozwoju zarówno w wymiarze społecznym jak i gospodarczym mających charakter tak bezpośrednich korzyści finansowych jak i pośrednich możliwości korzystania z zalet wspólnego rynku. Jednocześnie proces integracji i sama możliwość skorzystania z jej dobrodziejstw wymusiła spełnienie pewnych standardów i norm formalnych co przejawia się także w procesie realizacji projektów współfinansowanych ze środków funduszy pomocowych UE.

Niniejszy dokument - Plan Odnowy Miejscowości Wyczechowo - został opracowany dla gminy Somonino. Plan Odnowy Miejscowości powstał jako strategia rozwoju sołectwa Wyczechowa wyznaczająca kierunki i cele jego rozwoju na lata 2014 - 2021. Jednocześnie Plan ma charakter i jest dostosowany do wymagań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013, Osi 3 - Działania „Odnowa i rozwój wsi” którego celem jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. W ramach tego działania wspierane będą projekty o charakterze lokalnym, których zasadność realizacji wynika z dokonanej diagnozy stanu obecnego i przyjętych perspektyw rozwoju danej miejscowości.

Powstanie przedmiotowego dokumentu miało charakter uspołeczniony i odbywało się przy aktywnym udziale społeczności lokalnej - mieszkańców miejscowości Wyczechowo. W pracach nad Planem - w ich koordynacji i konsultacjach - brali udział także eksperci zewnętrzni mający wiedzę i doświadczenie w planowaniu strategicznym. Prace nad strategią były konsultowane w trakcie 2 spotkań wiejskich z mieszkańcami wsi Wyczechowo oraz z władzami gminy Somonino i pracownikami Urzędu Gminy merytorycznie odpowiedzialnymi za planowanie strategiczne i realizację projektów z funduszy UE na terenie gminy. Sporządzona na tej podstawie diagnoza stanu obecnego, analiza SWOT oraz lista najważniejszych dla miejscowości inwestycji do realizacji na najbliższe lata powstała w oparciu o analizę ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców sołectwa Wyczechowo oraz dyskusji jakie miały miejsce w trakcie spotkań społeczności wiejskiej. Tym samym dołożono wszelkich starań aby zapisy dokumentu odzwierciedlały interesy zarówno mieszkańców wsi Wyczechowo jak i władz gminy a jednocześnie były zgodne z zasadami prawa i założeniami idei zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY SOMONINO.

II.1. POŁOŻENIE.

Gmina Somonino położona jest w środkowej części województwa pomorskiego, w powiecie kartuskim, na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, u stóp wzniesień zwanych Wzgórzami Szymbarskimi. Gmina Somonino graniczy:

- od północy z gminą miejsko – wiejską Kartuzy,
- od północno-wschodu z gminą miejsko – wiejską Żukowo,
- od zachodu z gminą wiejską Stężyca,
- od wschodu z gminą Przywidz,
- od południa z gminami: Nowa Karczma i Kościerzyna.

Gmina Somonino jest 6 - tą co do wielkości gminą powiatu kartuskiego i zajmuje łączną powierzchnię 11 227 ha. Gmina liczy ogółem 16 sołectw: Borch, Egiertowo, Goręczyno, Hopowo, Kamela, Kaplica, Ostrzyce, Piotrowo, Połęczyno, Ramleje, Rąty, Rybaki, Sławki, Somonino, Starkowa Huta, Wyczehowo oraz 20 miejscowości. Siedzibą władz gminy jest wieś Somonino położona nad rzeką Radunią.

Z większych miast znajdujących się w pobliżu Somonina wymienić należy:

- Aglomerację Trójmiejską – w odległości 50 km,
- Kościerzyna – w odległości 20 km,
- Kartuzy – w odległości 6 km,
- Żukowo – w odległości 20 km.

Rys 1. Położenie administracyjne gminy Somonino w województwie.
Źródło: Drogowy Atlas Polski, Forum, Warszawa, 2006 r.

Pod względem fizyczno – geograficznym gmina Somonino położona jest:

- w mezoregionie fizycznogeograficznym Pojezierze Kaszubskie, w kilku mikroregionach,
- w systemie zlewni Martwej Wisły – w tym w zlewni Motławy – w tym w zlewni Raduni,
- w systemie zlewni Wisły – w tym w zlewni Wierzycy (południowa część gminy), w tym również w zlewni Więtcisy,

- częściowo w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska” – wiek utworów wodonośnych to kreda, a średnia głębokość ujęć to 150 m,
- w sąsiedztwie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 116 „Gołębiewo” (międzymorenowy) według dokumentacji hydrogeologicznej z 1997 r.; granica GZWP nr 116 przebiega na południe od granicy gminy w sąsiedztwie wsi Połęczyno,
- w strefach źródłkowych Wierzycy i Wietcisy oraz cieków będących dopływami Raduni,
- w obszarze węzłowym Pojezierza Kaszubskiego (z kilkoma biocentrami) w sieci ekologicznej ECONET-Polska; w hierarchii sieci ekologicznej jest to obszar o randze najwyższej,
- częściowo w – Kaszubskim Parku Krajobrazowym i jego otulinie, Kartuskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; dla KPK obowiązują dodatkowo ustalenia „Planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzone Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r.; w planie ochrony KPK znajdują się również zapisy odnośnie otuliny o charakterze postulatów,
- częściowo w pośredniej strefie ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni, gdzie obowiązywały do dnia 6.08.2003 r. ustalenia decyzji Wojewody Gdańskiego 0-V-7226/1/93 z dnia 06.08.1993 r.

W gminie Somonino dominują następujące typy środowiska przyrodniczego:

- wysoczyzna morenowa (falista i pagórkowata strefa marginalna) z roślinnością pól uprawnych z glebami brunatnymi wyługowanymi i glebami płowymi (pseudobielicowe), w podłożu z glinami, piaskami gliniastymi i piaskami na glinie; woda i materia dostarczane są z atmosfery; dominuje spływ wody i jej ograniczone wsiąkanie oraz tranzyt materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach i w glebie,
- równiny sandrowe z roślinnością pól uprawnych z glebami bielcowymi i rdzawymi, w podłożu z piaskami i żwirami; dominuje tu wsiąkanie wody w podłoże oraz występuje umiarkowany tranzyt wody i materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach i w glebie,
- wysoczyzna morenowa (wały moren spiętrzonych, falista i pagórkowata strefa marginalna) ze zbiorowiskami leśnymi, z glebami brunatnymi wyługowanymi i glebami płowymi (pseudobielicowe), w podłożu z glinami, piaskami gliniastymi i piaskami na glinie; woda i materia dostarczane są z atmosfery; dominuje tu retencja wody i jej parowanie w zależności od usłonecznienia.

Do najważniejszych zasobów środowiska przyrodniczego gminy Somonino należą:

- lasy – zajmują 36% pow. gminy; lasy prywatne zajmują 13% łącznej pow. lasów; lasy ochronne stanowią 15% łącznej pow. lasów; lasy posiadają duże i średnie potencjały – faunistyczny, florystyczny, produkcji tlenu i regeneracji powietrza oraz retencji

- wody; powierzchniowo dominują ubogie lasy bukowe i bukowo-dębowe oraz nasadzenia drzew szpilkowych w wieku powyżej 40 lat,
- zarośla i szuwary – występują w rynnach polodowcowych, w zagłębieniach wytopiskowych, wzdłuż jezior, cieków, na torfowiskach i mokradłach – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
 - ciągi drzew krzewów, grupy drzew – występujące w rozproszeniu, szczególnie wzdłuż cieków, dróg i linii kolejowej – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
 - roślinność parków w Borczu i Wyczehowie oraz starych cmentarzy – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
 - jeziora – Trzebno, Rąty, Połęczyńskie, Piotrowskie, Ostrzyckie (przy granicy gminy) oraz małe jeziora i stawy bez nazwy – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym oraz o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody,
 - rzeki – Radunia (z jazem zastawkowym w Ostrzycach z wahaniami piętrzenia 0,5 m i średnim przepływem 1,6 m³/s), Wietcisa, Wierzycy; rzeki mają charakter potoków podgórskich o bardzo dużym i dużym potencjale faunistycznym, szczególnie w zakresie ichtiofauny, występuje tu m.in. głowacz białopłetwy, pstrąg potokowy i ciernik oraz gatunki chronione – strzebla potokowa, strzebla błotna, śliz, różanka i koza; z ssaków występuje tu przede wszystkim wydra,
 - pozostałe ciek – o średnim potencjale faunistycznym,
 - strefy źródliskowe Wierzycy i Wietcisy oraz cieków będących dopływami Raduni; występują w sąsiedztwie działów wodnych – o dużym potencjale retencji wody,
 - torfowiska wysokie, przejściowe i niskie z mokradłami oraz glebami torfowymi i mułowo-torfowymi do zachowania – tereny te stanowią ważne korytarze, ciągi i węzły ekologiczne o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody oraz bardzo dużych, dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym,
 - 4 biocentra (obecność fauny i flory o znaczeniu europejskim) z licznymi stanowiskami, ostojami i występowaniem chronionych roślin i zwierząt – **Jar Rzeki Raduni** z żyzną i ubogą buczyną, podgórskim łęgiem jesionowym, grądem zbocowym oraz liczne stanowiska rzadkich gatunków, w tym storczyków, stwierdzono występowanie bociana czarnego i ostoję bielika, **Torfowiska koło Bernardówki** z borem bagiennym i torfowiskiem wysokim, **Jeziora Raduńsko-Ostrzyckie i okolice**, **Torfowiska wysokie koło Somonina**, **Bór koło Borcza**, **Południowy skraj Kaszubskiego Parku Krajobrazowego** (las sosnowe i liczne torfowiska),
 - gleby gruntów rolnych w III klasie bonitacyjnej – o dużym potencjale rolniczym; niewielkie tereny około 3 % gruntów rolnych w gminie,
 - złoża kopalin udokumentowane – średni potencjał surowcowy – część złoża „Bernardyna”, piaski różnoziarniste ze żwirem, wydana koncesja do 29.09.2016 r. dla firmy „Orion”, działka nr 34/10 w Somoninie (część złoża w Kiełpinie, gm. Kartusy); pow. całego obszaru i terenu górniczego wynosi odpowiednio 1, 8672 ha i 2,519 ha.

Ochrona przyrody (związana z dużą bioróżnorodnością), krajobrazu naturalnego i środowiska w gminie Somonino dotyczy następujących terenów i obiektów:

- Kaszubski Park Krajobrazowy – 12 % pow. gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; obowiązują dodatkowo ustalenia „Planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzone Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r.,
- otulina Kaszubskiego Parku Krajobrazowego – część gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; w „Planie ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzonego Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. znajdują się również zapisy odnośnie otuliny o charakterze postulatów,
- Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu i Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni – 20 % pow. gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń,
- Rezerwat przyrody – „Jar Rzeki Raduni” krajobrazowy (i florystyczny) o pow. 84,2 ha, w tym w gm. Somonino 14,96 ha,
- 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (w granicach KPK); część pow. zespołów znajduje się w gminie, a część w gminach sąsiednich; są to – Rynna Brodnicko-Kartuska, Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka, gdzie obowiązują ustalenia „Planu ochrony KPK” i Rozporządzenia Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. w sprawie zatwierdzenia „Planu ochrony KPK” oraz wyznaczenia w nim zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- Pomniki przyrody, łącznie 9 – 2 głazy, 3 drzewa i 4 grupy drzew,
- Proponowane 88 pomników przyrody – 2 głazy i 86 drzew opisane w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino” (1994),
- 4 projektowane użytki ekologiczne – 2 w „Planie ochrony KPK” – „Jezioro Rąty” i „Jezioro Piotrowskie z przyległymi mokradłami” (częściowo w gm. Somonino) oraz 2 w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino” – „Nowy Dwór” i „Borcz”,
- Projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ramleje” w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino”,
- Projektowane powiększenie Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Obszary zgłoszone do europejskiej sieci Natura 2000 – Specjalne Obszary Ochrony (SOO), wytypowane na podstawie Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory)– Jeziora Raduńsko - Ostrzyckie, Jar Rzeki Raduni,

- Ostoje wg programu Corine (zachowanie dziedzictwa przyrodniczego Europy) – Jeziora Raduńsko - Ostrzyckie, Jar Rzeki Raduni, Borcz (ostoja ptaków),
- Korytarze i ciągi ekologiczne do zachowania
- Rynny polodowcowe, doliny rzeczne, zagłębienia wytopiskowe, torfowiska – konieczność ochrony przed zainwestowaniem,
- główne szlaki przemieszczania się zwierząt (przede wszystkim dużych ssaków) – konieczność ochrony przed zainwestowaniem i zabezpieczenie możliwości migracji zwierząt w poprzek dróg utwardzonych,
- Strefy źródliskowe cieków opisane w rozdz. „Zasoby środowiska przyrodniczego”,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska” (miasto i duża część gminy) – wiek utworów wodonośnych to kreda, a średnia głębokość ujęć to 150m; dokumentacja hydrogeologiczna z 1996 r. wykazała, że nie ma konieczności ustanawiania obszaru ochronnego zbiornika,
- Pośrednia strefa ochronna ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni, gdzie obowiązywały do dnia 6.08.2003 r. ustalenia decyzji Wojewody Gdańskiego 0-V-7226/1/93 z dnia 06.08.1993 r.,
- Punkty widokowe – „Jastrzębia Góra” (na granicy z gm. Kartuszy), „Trzebińska Góra” i inne; konieczność ochrony samego punktu widokowego i panoramy na kierunku patrzenia.

Ochrona krajobrazu kulturowego w gminie Somonino dotyczy:

- Obiektów wpisanych do rejestru zabytków
- Zespołów dworsko-parkowych w Borczu i Wyczechowie, kościoła w Goręczynie, domu w Ostrzycach, domu i kuźni w Hopowie,
- Obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków – cmentarzysko kurhanowe z kręgami kamiennymi z okresu wpływów rzymskich w Borczu, grodziska z wczesnego średniowiecza w Borczu, Piotrowie i Rątach, osada z wczesnego średniowiecza w Piotrowie, cmentarzysko kurhanowe z epoki brązu w Wyczechowie,
- Wsi o wysokich wartościach kulturowych i krajobrazowych – Piotrowo (w KPK), Goręczyno, Hopowo,
- Stref ochrony konserwatorskiej, ekspozycji i ochrony krajobrazu oraz ochrony i obserwacji archeologicznej, które należy wyznaczyć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; ustalenia w nich zawarte należy uwzględnić przy działaniach realizacyjnych,
- Trasy z ciągami widokowymi – droga kaszubska Brodnica Dolna – Ostrzyce – Wieżyca oraz odcinek Egiertowo – Rybaki,
- Projektowanego Parku Kulturowego Kartusko-Mirachowskiego.

II.2. SFERA SPOŁECZNA

Według danych GUS na koniec 2012 roku gminę Somonino zamieszkiwało w sumie 9978 mieszkańców, z czego 51,17% stanowili mężczyźni, przez co wskaźnik feminizacji na terenie gminy sięgnął poziomu 95 K/100 M i był niższy od notowanego w skali całego powiatu kartuskiego (100 K/100 M). Gęstość zaludnienia w gminie sięgnęła w tym roku poziomu 89 mieszkańców/km² powierzchni co było także wielkością niższą od notowanej w skali całego powiatu (110 mieszkańców/km²).

Ogólne tendencje w zakresie rozwoju sfery społecznej w gminie są zbliżone z notowanymi w skali powiatu. Charakterystyczny dla obszaru gminy jest dodatni przyrost naturalny na poziomie 6,8 ‰ (7,6 ‰ dla powiatu) oraz wyższy poziom liczby zawieranych małżeństw – 6,01 ‰ w skali roku (przy 5,79 ‰ dla powiatu).

Nieznacznie gorzej niż ma to miejsce w skali powiatu – przedstawiała się natomiast w gminie sytuacja w zakresie salda migracji, które w 2012 roku było relatywnie niższe - na poziomie 6,11 ‰ przy bardzo wysokiej wartości notowanej w tym czasie dla całego powiatu (6,66 ‰). Należy jednak w tym zakresie podkreślić, że poziom salda migracji w gminie należy relatywnie do wysokich, przede wszystkim na tle innych gmin wiejskich województwa.

Relatywnie korzystnie przedstawia się także sytuacja w przypadku struktury wieku mieszkańców gminy gdzie notowany jest wysoki udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym – 26,9 % i niższy niż np. w skali powiatu udział grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – 10,5 % mieszkańców gminy. Korzystnie na tle powiatu wypada również wskaźnik mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym, który gminie wynosi 60,6 % podczas gdy w Powiecie Kartuskim wskaźnik ten jest na poziomie 60,0 %. Szczegółowe dane demograficzne dotyczące gminy i jej sytuacji na tle powiatu przedstawia tabela nr 1.

Tab 1. Charakterystyka demograficzna gminy Somonino na tle powiatu kartuskiego w 2012 roku.

Gmina Somonino	9 978	89	95,00	6,01	6,8	6,11	26,9	62,6	10,5
Powiat kartuski	123 094	110	100,00	5,79	7,6	6,66	26,1	62,0	11,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

II.3. SFERA GOSPODARCZA.

Główną dziedziną gospodarki w gminie Somonino pozostaje rolnictwo. Tworzy je 770 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 9,5 ha z czego 580 gospodarstw to gospodarstwa większe niż 1 ha. Rolnictwo koncentruje się zarówno na produkcji zwierzęcej jak i roślinnej. Produkcja roślinna obejmuje uprawę zbóż oraz roślin okopowych i pastewnych. Produkcja zwierzęca – hodowlą bydła i trzody chlewnej, owiec oraz drobiu.

Drugą dziedziną gospodarki w Somoninie jest stale rozwijająca się turystyka. Według danych Urzędu Gminy funkcjonuje 35 obiektów noclegowych, w szczególności:

- pensjonaty i ośrodki wypoczynkowe – 12
- kwatery agroturystyczne - 14
- kwatery prywatne – 8
- pole namiotowe - 1

Ponadto na terenie gminy są dwa strzeżone gminne kąpieliska.

Niewielki udział w gospodarce gminy ma także rzemiosło. Dobrze rozwinięta jest również sieć handlowa. Większość mieszkańców gminy utrzymuje się z rolnictwa, część z turystyki, część utrzymuje się z pracy w drobnych zakładach rzemieślniczych, część zatrudniona jest w przemyśle drzewnym.

Według danych GUS w 2012 roku w gminie były zanotowane w sumie 686 podmiotów gospodarczych co dawało wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości na poziomie 69 podmiotów/1000 mieszkańców. Była to jednocześnie wielkość niższa od notowanej na terenie całego powiatu - gdzie wyniosła 93 podmioty zarejestrowanych/1000 mieszkańców.

Wśród podmiotów zarejestrowanych w gminie 96 % to firmy sektora prywatnego wśród których dominują przedsiębiorstwa działające jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (82 % wszystkich podmiotów).

Tab 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w 2012 roku.

Ogółem	jed.gosp.	686	100,00	11 430	100,00
Sektor publiczny					
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	29	4,23	301	2,74
Sektor prywatny					
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	657	95,77	10 387	97,25
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	562	81,92	8 759	82,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednym z przejawów relatywnie niższego poziomu rozwoju przedsiębiorczości w gminie jest problem wysokiej stopy bezrobocia na tym terenie w tym bezrobocia ukrytego – mającego szczególnie duże znaczenie w gminach rolniczych o rozdrobnionej strukturze agrarnej. Według danych GUS na koniec 2013 roku w gminie było oficjalnie zarejestrowanych 546 bezrobotnych czyli 8,74 % mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym. Była to wartość relatywnie wyższa od notowanej w skali powiatu gdzie wielkość tego wskaźnika wahała się w granicach 6,63 %. W strukturze bezrobotnych widoczny jest także znaczny udział kobiet które stanowią w gminie 54,40 % wszystkich bezrobotnych – przy 55,45 % w skali całego powiatu. Jednocześnie jak zaznaczono powyżej znaczącym problemem w gminie jest także kwestia bezrobocia ukrytego –

niwelowana jednak w okresie sezonu turystycznego prowadzeniem przez część mieszkańców działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego w regionie.

Jednocześnie należy wskazać, że cały region powiatu kartuskiego należy do obszarów o relatywnie niższej stopie bezrobocia w porównaniu z ogółem województwa. Według danych GUS na koniec sierpnia 2012 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w skali powiatu sięgnęła poziomu 10,9 % przy 13,40 % w skali całego województwa.

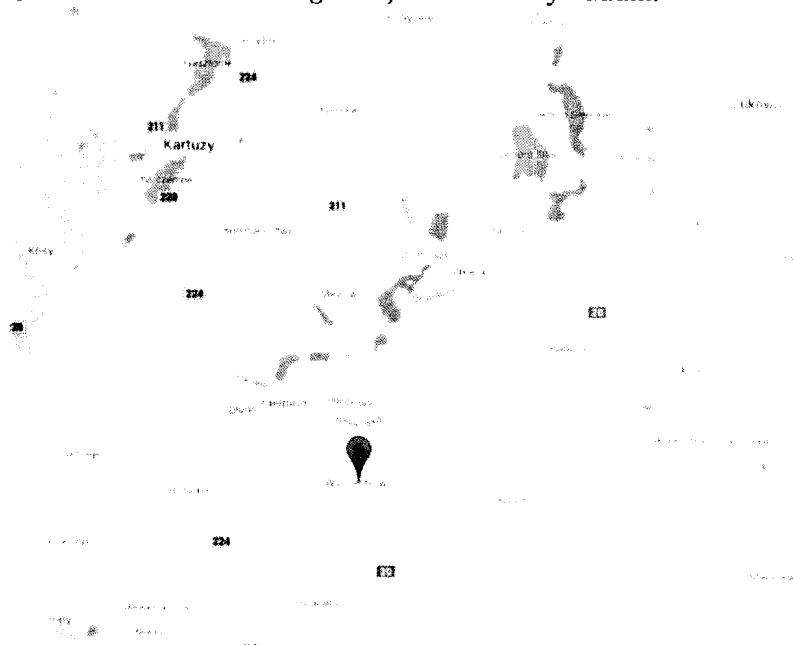
Bardzo ważnym elementem gospodarki na terenie gminy, którego znaczenie jednocześnie rośnie z roku na rok jest rozwój branży turystycznej. Gmina Somonino położona na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, u stóp wzniesień zwanych Wzgórzami Szymbarskimi, charakteryzując się urozmaiconą rzeźbą terenu i czystością środowiska przyrodniczego oraz licznymi walorami środowiska kulturowego jest bardzo atrakcyjnym miejscem dla rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej. Największą popularnością wśród turystów na terenie gminy cieszy się letniskowa wieś Ostrzyce, położona wśród lasów, nad jeziorem, po którego obydwu stronach, znajdują się punkty widokowe: Jastrzębia Góra, Trzebińska Góra, w pobliżu rezerwatu przyrody. Ważnym atutem gminy jest także dobre zagospodarowanie jej walorów w infrastrukturę turystyczną oraz bogaty kalendarz atrakcji turystycznych. Turystów przyciągają liczne pensjonaty, hotele, ośrodki, gospodarstwa agroturystyczne, jak również kąpieliska, wypożyczalnie sprzętu wodnego, korty tenisowe oraz ośrodki jazdy konnej. Na terenie gminy organizowanych jest corocznie ok. 10 cyklicznych imprez o charakterze turystycznym i kulturalnym. Tym samym gmina Somonino stanowi jeden z najatrakcyjniejszych obszarów Szwajcarii Kaszubskiej dla turystów.

III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI WYCZECHOWO

III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Miejscowość Wyczechowo położona jest we wschodniej części gminy Somonino, na terenie powiatu kartuskiego w centralnej części województwa pomorskiego. Jako jedna z 16 wsi na terenie gminy jest wsią sołecką – siedzibą sołectwa Wyczechowo. W skład sołectwa wchodzi Wyczechowo (osada), Trątkownica, Nowy Dwór i Pstra Suka. Główną cechą charakterystyczną wyznaczającą położenie miejscowości w regionie jest jej usytuowanie przy drodze krajowej nr 20 Stargard Szczeciński - Szczecinek - Gdynia, na turystycznym szlaku Wzgórz Szymbarskich. Położenie to od lat decyduje i determinuje kierunki rozwoju samej miejscowości.

Pod względem fizycznogeograficznym Wyczechowo położone są w najbardziej urozmaiconym pod względem ukształtowania terenu oraz wysokości nad poziomem morza obszarze Pojezierza Wschodniopomorskiego tzn. na Pojezierzu Kaszubskim. Ponadto miejscowość leży w Obszarze Chronionego Krajobrazu doliny Raduni.

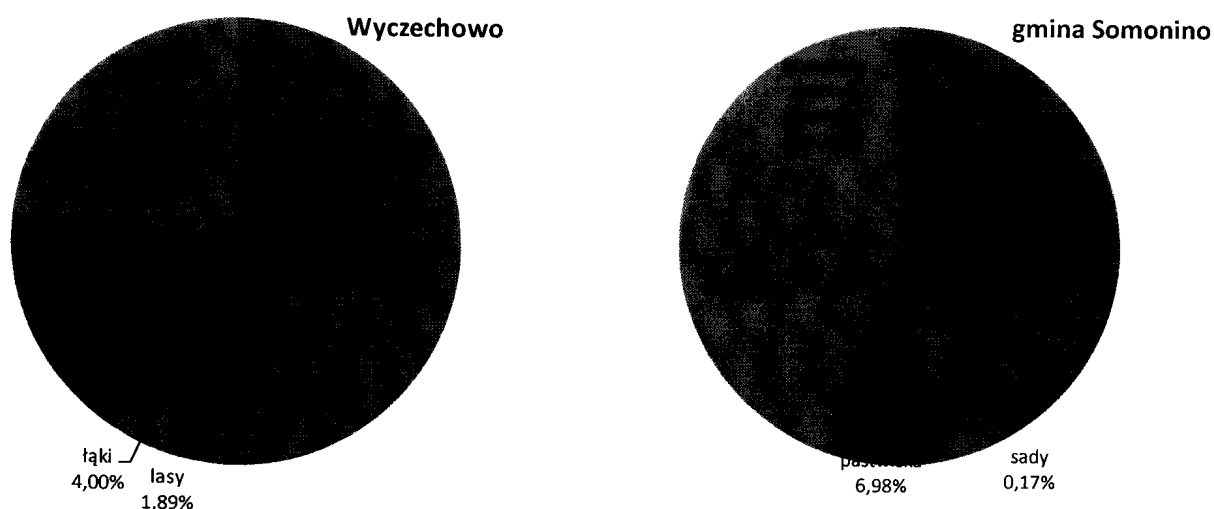
Rys 2. Położenie miejscowości Wyczechowo w regionie.

Źródło: www.mapy.google.pl.

III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Całkowita powierzchnia miejscowości Wyczechowo wynosi obecnie 679,9509 ha co stanowi 6,06 % powierzchni całej gminy Somonino. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości wskazuje na jej typowo rolniczy charakter – w powierzchni całkowitej gruntów w Wyczechowie zdecydowanie dominują grunty orne, które stanowią ponad 52 % całkowitej powierzchni miejscowości. Jednocześnie zwraca uwagę bardzo niski udział lasów - zwłaszcza na tle położonych w sąsiedztwie znacznych powierzchni leśnych - ich udział w powierzchni sołectwa jest niewielki i wynosi niecałe 2 % wszystkich gruntów. Odwrotna sytuacja dotyczy powierzchni zajmowanej przez łąki czy pastwiska, która w każdym przypadku jest znacznie wyższa niż ma to miejsce w skali całego powiatu czy gminy (łąki i pastwiska zajmują w sołectwie ponad 20 % jego powierzchni).

Bezpośrednie porównanie struktury użytkowania gruntów w Wyczechowie na tle całej gminy wskazuje na znaczne różnice w tym aspekcie widoczne przede wszystkim po stronie dużo wyższego w przypadku tej miejscowości udziału łąk i pastwisk (średnia dla gminy na poziomie ok. 7 %), wyższego udziału gruntów orných (na terenie gminy średnia wynosi niecałe 42 %) oraz znacznie niższego niż na tle całej gminy udziału lasów. Taka struktura użytkowania świadczy przede wszystkim o słabym zachowaniu posiadanych walorów środowiska naturalnego i intensywnie rozwiniętym poziomie gospodarki rolnej.

Rys 3. Struktura użytkowania gruntów w Wyczechowie na tle całej gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Somonino.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące struktury użytkowania gruntów w Wyczechowie wg. grup użytków.

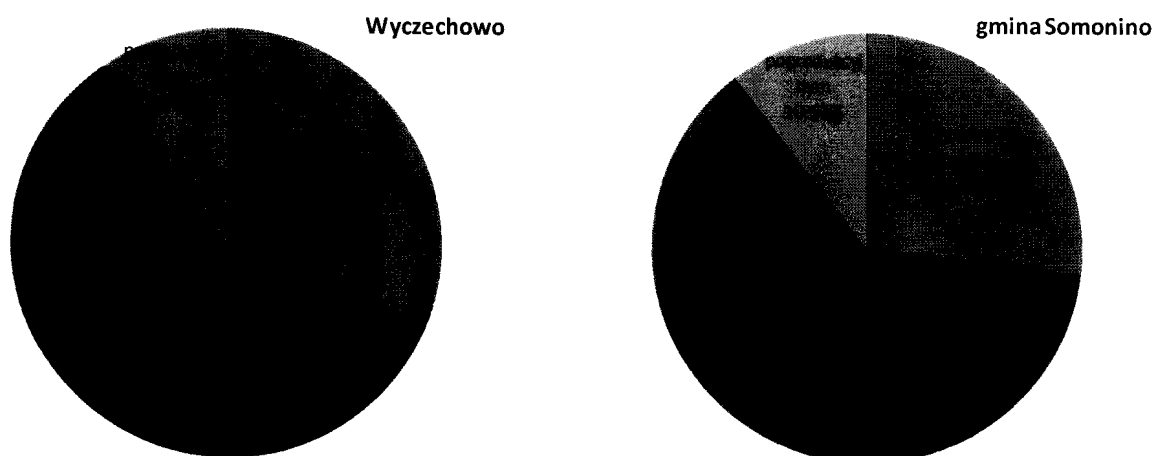
Tab 3. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości Wyczechowo w ha w 2014 roku.

grunty orne	361,7645
Lasy	12,87
Łąki	27,1962
Pastwiska	115,5356
Pozostałe	162,5846
Razem:	679,9509

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Somonino.

Całkowita liczba mieszkańców wsi Wyczechowo wynosi obecnie 468 osób, co stanowi 4,69 % mieszkańców całej gminy Somonino. Wśród tej liczby 228 osób stanowią kobiety a 240 mężczyźni co wskazuje, że wskaźnik feminizacji wynosi w Wyczechowie 95 K/100 M i wyraża nieznaczną dysproporcję liczby kobiet i mężczyzn – potwierdza to porównanie ze średnią wartością dla całej Gminy, która sięga w tym zakresie podobnego poziomu 95 K/100 M. Gęstość zaludnienia w Wyczechowie wynosi na podstawie tych danych 69 osób/km² i jest zdecydowanie niższa niż średnia dla całej gminy (89 osoby/km²).

Struktura wieku mieszkańców wsi Wyczechowo wskazuje, że populacja miejscowości jest odmienna od średniej liczonej dla całej gminy Somonino. Dotyczy to wszystkich analizowanych grup wiekowych – w zakresie wieku przedprodukcyjnego widocznym jest o ponad 4 % wyższy udział społeczności lokalnej na terenie analizowanej miejscowości, niż ma to miejsce w skali całej gminy; przeciwnie wygląda sytuacja w przypadku ludności w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym, gdzie w Wyczechowie ich udział w całkowitej liczbie mieszkańców wyniósł odpowiednio 58,76 % i 9,83 % i był niższy niż średnia dla całej gminy (62,60 i 10,50 %). Sytuacja ta w kontekście wyższego udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym świadczy o relatywnie młodej populacji sołectwa i dobrze wróży przyszłości demograficznej wsi.

Rys 4. Struktura wieku ludności wsi Wyczechowo na tle gminy Somonino w 2012 roku¹.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy w Somoninie.

Rozwój sfery społecznej w Wyczechowie jest bardzo ubogi - mieszkańcy sołectwa korzystają z infrastruktury społecznej zlokalizowanej w pobliskim Borczu oraz gminnej miejscowości Somonino. W 1980 r. zlikwidowano istniejącą w tym czasie Szkołę Podstawową a obwód szkolny przyłączono do obwodu szkolnego w Borczu.

¹ W przypadku danych dla obszaru Gminy analizę oparto o dane GUS za 2012 rok; w przypadku sołectwa – na danych UG Somonino za 2013 rok.

III.3 HISTORIA

Miejscowość Wyczechowo wcześniej, w czasach historycznych zwane było pod nazwami: Wyciechowo, Wojciechowo, Vissechechovie (1241, 1291), niem. Fitschkau. Jako dawne dobra rycerskie zabudowania dzisiejszej wsi po raz pierwszy wzmiankowane były w dokumencie z 1241 r. Od 1311 r. Wyczechowo należało do wójtostwa Tczewskiego a jego zarząd opierał się na prawie polskim. Pierwszy właściciel o nazwisku Wyczechowski wymieniony został dopiero w 1648 r. Płacił on podatek od 2 osiadłych włók, 4 ogrodników i folwarku. W 1717 r. czynsz opłacali Jan Wyczechowski, czterej Wysiędzy, Piotr Zakrzewski i Adam Robakowski. W 1780 r. Wyczechowo wraz z Daliwodą czyli Trątkownicą zamieszkiwało 93 katolików i 54 protestantów. Właścicielem majątku był kapitan wojsk angielskich Robert, wymieniany także w 1789 r. W skład majątku wchodziły: folwark, karczma i wieś - razem 16 gospodarstw. W 1856 r. jako właściciel majątku wymieniony został Wilhelm Neubauer. W 1885 r. wieś liczyła 839 ha obszaru w tym 536 roli ornej, 31 łąk i 76 lasów. Znajdowały się tu 22 domostwa o 30 gospodarstwach zamieszkałe przez 196 mieszkańców (138 katolików i 58 ewangelików). Trątkownicę w tym czasie zamieszkiwało 19 osób w 3 domostwach. W latach 1891-1903 majątkiem jaki obejmował obecny teren wsi władali Heinrich Bohm i jego administrator Hugo Hering. Po 1945 r. dwór wraz z całym majątkiem przeszedł na własność Skarbu Państwa a z czasem w użytkowanie PGR Wyczechowo. Do Wyczechowa należały wybudowania: Trątkownica (niem: Flissenkrug), Nowy Dwór (w 1885 r. 2 domy, 11 mieszkańców) i Osady (niem. Reinholdshof) (w 1885 r. 4 domy, 47 mieszkańców).

III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI

Majątek ziemski Wyczechowo w początkowym okresie swojego istnienia składał się z kilku mniejszych folwarków i wybudowań, a po parcelacji dodatkowo powstała zabudowa rozproszona. Główne składowe majątku w tym czasie to:

- Wyczechowo zespół dworsko-folwarczny z parkiem wraz z zespołem mieszkalnej zabudowy folwarcznej w formie krótkiej ulicówki;
- Wyczechowo – przysiółek – powstały w oparciu o mały folwark (Pstra Suka) – posiada również kształt krótkiej ulicówki;
- Nowy Dwór - przysiółek o układzie nieregularnym
- Trątkownica - dawniej wieś, następnie przysiółek.

W miejscowości Wyczechowo zachował się do dnia dzisiejszego zespół dworsko – parkowy z folwarkiem, który wpisany jest do rejestru zabytków (Decyzja w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków województwa gdańskiego z dn. 24.09.1988 r.; nr. rej. A-1048).

W bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości Wyczechowo znajduje się **Kamienne Wesele** – kompleks kręgów kamiennych i kurhanów z I-III w. n.e. Są one pozostałością po germańskich Gotach, którzy w I w. n.e. przybyli tutaj ze Skandynawii. Odkryto tu także starsze o 500 lat groby kultury pomorskiej, mające postać wielkich płyt kamiennych zawierających popielnice. W 1975 roku na terenie wsi odkryto grób skrzynkowy, datowany na wczesną epokę żelaza. Stanowisko położone jest nad rzeką Radunią. W tym rejonie występuje większość z 26 zlokalizowanych dotychczas stanowisk archeologicznych. Najwcześniejsze ślady osadnicze na tym terenie, związane są z kulturą pucharów lejkowatych datowanych na epokę kamienia (III tys. p.n.e.).

IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI WYCZECHOWO

IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE

Z uwagi na położenie Wyczechowa w terenie o małej lesistości a jednocześnie przy głównym szlaku komunikacyjnym (droga krajowa nr 20), oraz biorąc pod uwagę fakt, że gospodarka wsi oparta jest przede wszystkim o rozwinięte rolnictwo, należy wskazać na relatywnie ubogie walory typowo przyrodnicze wsi, które przez wieki intensywnego użytkowania antropogenicznego uległy znacznemu przekształceniu.

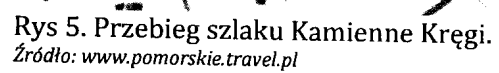
Najważniejszym walorem naturalnym wynikającym z położenia Wyczechowa jest usytuowanie w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Raduni, na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni.

OChK Dolina Raduni – obszar o powierzchni 3 340 ha (w tym 925 ha znajduje się na terenie Powiatu Gdańskiego), ustanowiony został Rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego w 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Gdańskiego z 1994 Nr 27 poz. 139 i z 1998 r. Nr 59, poz. 294). Obszar ten obejmuje dno i zbocza doliny rzeki Raduni oraz bezpośrednio sąsiadujące tereny leśne i rolne. Tereny chronione Obszaru rozciągają się od wsi Goręczyno na zachodzie do Straszyna i Juszkowa na wschodzie. Celem utworzenia tego obszaru jest ochrona przed erozją stromych brzegów rzeki oraz utrzymanie i poprawa czystości jej wód. Rzeką Radunia stanowi lewy dopływ Motławy i posiada całkowitą długość 103,2 km, powierzchnię dorzecza 837 km² i średni spadek 1,6% (na odcinku przełomu – 3,7%). Rzeką bierze swój początek na południe od Jeziora Stężyckiego, w centralnej części Pojezierza Kaszubskiego i dzieli się wyraźnie na 2 części. W okolicach Hopowa przepływa jej 1 część stanowiąca zespół jezior, tworzących w jej górnym biegu tzw. Kółko Raduńskie, w którego skład wchodzi jeziora: Stężyckie, Raduńskie, Kłodno, Małe i Wielkie Brodno oraz Ostrzyckie, połączone krótkimi odcinkami rzeki, a także Lubowisko, Dąbrowskie i Patulskie, połączone prawym dopływem wpadającym do Jeziora Ostrzyckiego. Poniżej Jeziora Ostrzyckiego Radunia przepływa przez ostatnie na trasie Jezioro Trzebnio. Drugą część stanowi bezjeziorowy środkowy i dolny bieg. W wodach rzeki spotyka się ryby charakterystyczne dla rzek górskich: pstrągi i lipienie. W latach 1910-1937 zbudowano na Raduni osiem elektrowni wodnych o łącznej mocy 14 MW. Zarówno jeziora Kółko Raduńskie (przez które przepływa) jak i sama rzeka doskonale nadaje się do uprawiania turystyki kajakowej. Pomiędzy miejscowością Kiełpino a elektrownią Rutki rzeka płynie w malowniczym Przełomie Babidolskim, gdzie utworzono rezerwat Jar Rzeki Raduni.

IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE

Do zachowanych elementów historycznego i tradycyjnego dziedzictwa kulturowego sołectwa Wyczechowo należą:

- I. Obiekty architektoniczne i zespoły przestrzenne wpisane do rejestru zabytków nieruchomych:
 - budynek dworu i zabudowa folwarczna 1885 –1887r., 1907r. , nr rej. 1048,
 - park podworski krajobrazowy k. XIX w., nr rej. 1048,
- II. Obiekty architektoniczne i zespoły przestrzenne postulowane przez PWKZ w Gdańsku do wpisania do rejestru zabytków nieruchomych:
 - dom nr 40, dawna administracja dworu 1914 r.
- III. Obiekty posiadające wartości kulturowe – przykłady tradycyjnego budownictwa murowanego z XIX w., z przełomu XIX/XX w. i z poł. XX w. (fragmenty chaty, budynki gospodarcze)
- IV. Zespoły o zachowanych wartościach kulturowych – poza I i II (zespół dworsko – folwarczny, zagrody zawierające elementy tradycyjnego rozplanowania z poł. XIX w., przełomu XIX/XX w. i poł. XX w.)
- V. Historyczny układ przestrzenny (zespół dworsko – folwarczny, sieć dróg, fragmenty zieleni wysokiej)
- VI. Elementy przyrodnicze do zachowania z uwagi na ich wartość kompozycyjną i środowiskowo-kulturową:
 - fragmenty zieleni wysokiej , zadrzewienia wzdłuż dróg historycznych i alei
 - park podworski
- VII. Mała architektura, rzeźba - zabytkowe przykłady form regionalnych, (krzyże przydrożne).
- VIII. Obiekty i strefy ochrony archeologicznej:
 - 11 – cmentarzysko kurhanowe – epoka brązu (Dec. nr 424/Archeol. z dnia 26.10. 1987 r.),
 - 12 – strefa osadnictwa – obiekt wielokulturowy,
 - 40 – osada w otoczeniu kurhanów – XV – XVI w.

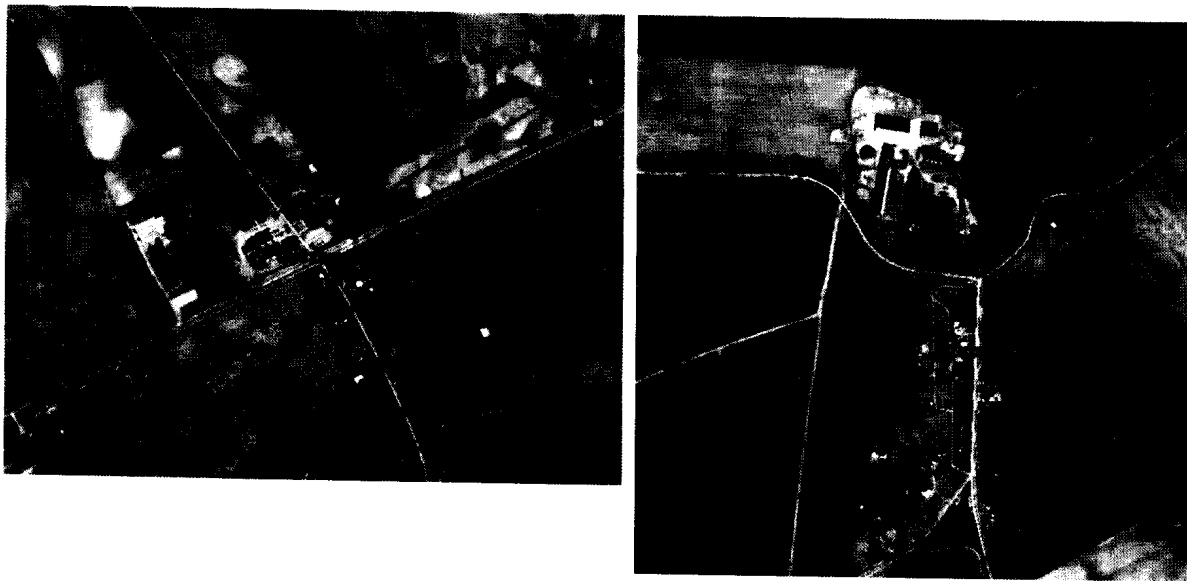

V.4. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.

Lokalizacja i charakter obszarów które mogą stanowić potencjalne tereny mające szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców w Wyczechowie jest silnie determinowana przez obecny układ przestrzenny wsi i jego główne dominanty. W chwili obecnej układ przestrzenny miejscowości z uwagi na dokonujące się przekształcenia o charakterze gospodarczym i społecznym ma wymiar przekształcony i zdeformowany w związku z rozbudową wsi w postaci indywidualnych zbudowań. Stąd układ pierwotny przestrzennej zabudowy zwartej to układ wsi w którym zabudowa koncentruje się wzdłuż głównego szlaku komunikacyjnego, co jednocześnie determinowało i wpływa także obecnie na ukształtowanie się centrum społecznego wsi. W chwili obecnej obszarami i obiektami pełniącymi rolę centrów zaspokajających potrzeby mieszkańców wsi są przede wszystkim tereny położone wzdłuż drogi łączącej drogą krajową nr 20 z Somoninem i biegnącej przez Wyczechowo - gdzie koncentruje się główna zabudowa miejscowości. Tym samym za centra koncentracji obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności należy uznać 2 lokalizacje położone wzdłuż wskazanej drogi:

- teren leżący na skrzyżowaniu drogi gminnej biegnącej w kierunku Somonina z drogą krajową nr 20,
- teren wsi leżący wzdłuż drogi gminnej biegnącej do Somonina, na zakręcie tej drogi w centrum wsi.

Tereny ten należy uznać obecnie za obszar mający szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi.

Rys 6. Układ przestrzenny wsi Wyczechowo – obszary wyznaczone jako tereny o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Źródło: Google Earth

Tereny te wymagają jednocześnie - w celu lepszego spełniania swojej roli - poniesienia nakładów inwestycyjnych na ich zagospodarowanie i wyposażenie w niezbędną, ogólnodostępną infrastrukturę techniczną i społeczną w tym np. utwardzenie dróg, budowę

chodników i parkingów, place zabaw, boiska, itp. Jest to o tyle ważne, że obecnie w Wyczechowie brak jest nawet podstawowej infrastruktury społecznej.

IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Obecnie na terenie miejscowości Wyczechowo ogólnodostępne obiekty infrastruktury społecznej to plac zabaw i Zespół dworsko – parkowy z folwarkiem w Wyczechowie. Obiekty te nie zaspokajają jednak potrzeb lokalnej społeczności w tym zakresie. Sytuacja ta powoduje, że mieszkańcy wsi zmuszeni są korzystać z podstawowych obiektów infrastruktury społecznej zlokalizowanych w sąsiednich miejscowościach w tym przede wszystkim w Borczu i Somoninie. Do obiektów tych należą:

- Szkoła Podstawowa w Borczu,
- Gimnazjum Publiczne im. Jana Pawła II w Somoninie,
- Niepubliczne przedszkole „Chatka Puchatka” w Somoninie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Somoninie ,
- Kościół pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego i NMP Królowej Polski w Somoninie,
- Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Somoninie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie,
- Punkt Informacji Turystycznej w GOK Somonino,

W kontekście rozwoju życia społecznego należy wskazać, że w Wyczechowie zarejestrowane są dwie organizacje pozarządowe:

- EKOWYCZECHWO – Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Wyczechowo - Wyczechowo 34/7, 83-314 Somonino - zajmujące się ogólnie pojętym rozwojem lokalnym wsi,
- Kółko Rolnicze w Wyczechowie - 83-312 Wyczechowo 19, 83-314 Somonino – zajmujące się ogólnie pojętym rozwojem lokalnym wsi,

IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

IV.5.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na terenie wsi Wyczechowo funkcjonuje wodociąg sieciowy zaopatrujący ludność w wodę pochodzącą z ujęcia wody oraz SUW znajdującego się w Hopowie. W chwili obecnej do sieci wodociągowej w Wyczechowie przyłączonych jest 105 gospodarstw domowych i 6 podmiotów gospodarczych (łącznie 111 przyłączy wodociągowych). Tym samym poziom zwodociągowania w tej miejscowości wynosi 98 % a na sieć składa się 8,3 km sieci wodociągowej.

Wodociąg zaopatrywany jest z stacji uzdatniania wody w Hopowie zaopatrującego miejscowości: Hopowo, Wyczechowo i Borcz. Stacja wyposażona w jedną studnię głębinową rozprowadzającą wodę za pomocą sieci PVC i stali nierdzewnej.

IV.5.2. ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

System odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenie gminy Somonino oparty jest o działanie gminnej oczyszczalni ścieków w Sławkach wybudowanej w 1993 roku, o pierwotnej przepustowości 906 m³/dobę. Na terenie wsi Wyczechowo do sieci kanalizacyjnej przyłączone są obecnie 72 gospodarstwa domowe i 6 podmiotów gospodarczych (łącznie 78 przyłączy kanalizacyjnych). Tym samym obecnie miejscowość Wyczechowo skanalizowana jest w 72% a całkowita długość sieci kanalizacyjnej na terenie wsi wynosi 4,1 km. Pozostali mieszkańcy wsi zagospodarowują ścieki poprzez ich gromadzenie w przydomowych zbiornikach bezodpływowych i okresowe wywożenie do oczyszczalni ścieków.

Na obszarze gminy a tym samym miejscowości Wyczechowo nie funkcjonują zorganizowane systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków opadowych. Wody deszczowe odprowadzane są powierzchniowo, a istniejące gdzieś tam fragmentaryczne odcinki kanałów deszczowych odwadniają niewielkie powierzchnie terenów utwardzonych.

W zakresie zagospodarowanie odpadów komunalnych, w dniu 23 stycznia 2013 r. weszła w życie Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21), która zastąpiła obowiązującą dotychczas Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, ze zm.) i zmieniła zasady związane z prowadzeniem gospodarki odpadami. Podstawową zmianą w stosunku do poprzednio obowiązujących przepisów stało się w praktyce to, iż obowiązek odbioru odpadów z nieruchomości zamieszkałych przeniesiono na gminę (dotychczas każdy właściciel posesji miał obowiązek sam zawrzeć umowę na odbiór odpadów z właściwą firmą). Tym samym od 1 lipca 2013 r. odpady komunalne od właścicieli nieruchomości odbierają firmy wyłonione w drodze przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów, który przeprowadza Gmina Somonino.

Wg stanu na dzień sporządzenia przedmiotowego dokumentu na pomocy podpisanej w dniu 28.06.2013 r. Umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu całej Gminy Somonino (w tym sołectwa Wyczechowo), od 1 lipca w/w zadanie wykonują firmy:

- PHU SANIKO Andrzej Koszałka, ul. Ceynowy 8/1, 83-300 Kartuzy,
- ELWOZ Spółka z o.o., Szklana 44 , 83-334 Miechucino, O/Sierakowice ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice,

Powyższe firmy dostarczają worki na odpady selektywnie zbierane (makulatura, szkło, tworzywa), natomiast w pojemniki na odpady mieszkańcy powinni zaopatrzyć się we własnym

zakresie. W/w firmy prowadzą odbiór odpadów zgodnie z ustalonym harmonogramem dla poszczególnych kategorii odpadów i miejscowości.

IV.5.3. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Na terenie Gminy Somonino a tym samym na terenie miejscowości Wyczechowo nie ma zorganizowanego systemu zaopatrywania w ciepło. Źródła ciepła stanowią lokalne i indywidualne kotłownie. Kotłownie lokalne opalane są z reguły węglem lub olejem opałowym. Kotłownie indywidualne w budownictwie mieszkaniowym i zagrodowym opalane są w ok. 40-50 % drewnem i odpadami z drewna.

IV.5.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Na obszarze całej gminy Somonino nie ma urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w gaz. Występujące w tym zakresie potrzeby zaspokajane są poprzez wykorzystanie butlowego gazu płynnego. Planowane jest jednak w tym zakresie podłączenie gminy do sieci gazowej w miejscowości Kiełpino – gmina Kartuzi.

IV.5.5. UKŁAD KOMUNIKACYJNY.

Gmina Somonino położona w środkowej części województwa pomorskiego jest dobrze skomunikowana poprzez sieć dróg krajowych i wojewódzkich oraz trasę kolejową. Na kierunku wschód – zachód przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 20, przecinając jej obszar na dwie prawie równe części. Natomiast na kierunku północ – południe również przez środek gminy przebiega droga wojewódzka nr 224. Droga krajowa nr 20 to jedna z tras o podstawowym znaczeniu dla województwa, łącząca Miastko przez Bytów, Kościerzynę, Żukowo z Aglomeracją Trójmiejską. Droga wojewódzka nr 224 ma mniejsze znaczenie, jest jednak istotnym powiązaniem w skali wewnątrz województwa, zwłaszcza w sezonie letnim jako obsługująca ruch turystyczny.

Drogi gminne na terenie całej gminy należą do dróg gruntowych lub utwardzonych tłuczniem. Ogólnie stan dróg w gminie należy uznać za niezadowalający. W stanie istniejącym droga krajowa nr 20 pełni funkcję drogi głównej, droga wojewódzka nr 224 oraz drogi powiatowe to drogi zbiorcze, pozostałe drogi pełnią funkcję dróg lokalnych.

Na tym tle należy wskazać, że miejscowość Wyczechowo posiada bardzo dogodne położenie komunikacyjne, leżąc przy drodze krajowej nr 20. Obecnie na te tereny wsi istnieje 5,55 km dróg asfaltowych i 7,3 dróg utwardzonych. Składają się na nie: 1,55 km drogi krajowej, 2 km asfaltowych i 1,3 km dróg utwardzonych rangi powiatowej a także 2 km dróg asfaltowych i 6 km dróg gruntowych o kategorii gminnej.

W odniesieniu do przedstawionej sytuacji, Wyczechowo posiada połączenie publiczną komunikacją autobusową z regionem poprzez przystanek zlokalizowany w Wyczechowie. Główne trasy komunikacji autobusowej przebiegają po drodze krajowej nr 20, gdzie kursują linie autobusowe o dużym natężeniu ruchu, między innymi na trasie Kościerzyna – Gdynia, Kościerzyna – Gdańsk oraz Nowa Karczma – Gdańsk. Trasy autobusowe przebiegają także drogą wojewódzką 224 łącząc Gdańsk przez Kartuzi i Somonino z Kościerzyną. W tym zakresie w przypadku komunikacji publicznej PKS, przez teren wsi Wyczechowo przejeżdżają 33 kursy

dziennie, przez co miejscowość ma dogodne połączenie z takimi miejscowościami w regionie jak: Bytów, Chojnice, Gdańsk, Kościerzyna, Miastko.

IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚLNICZE)

Gospodarka miejscowości Wyczechowo podobnie jak całej gminy Somonino oparta jest obecnie wciąż w znacznej mierze o rozwój rolnictwa oraz rozwój usług dla ludności i turystykę.

W przypadku rozwoju rolnictwa o jego kierunkach w Wyczechowie podobnie jak w całej gminie decydują przede wszystkim słabe gleby i stosunkowo duże rozproszenie arealów, nie stwarzające szans dla uzyskania niezbędnej rentowności gospodarstw, szczególnie w aktualnym systemie gospodarki rynkowej.

W zakresie jakości gleb w miejscowości brak jest zupełnie gruntów klasy I, II a klasy III jest stosunkowo niewiele. Zdecydowanie dominują natomiast tutaj grunty klasy IV.

Obecnie na terenie wsi Wyczechowo funkcjonuje w sumie 49 gospodarstw rolnych. W strukturze wielkościowej gospodarstw rolnych obecnie przeważają przede wszystkim gospodarstwa małe – jak wynika z poniższego zestawienia najliczniejsze są gospodarstwa o wielkości od 1 do 5 ha, których w Wyczechowie funkcjonują obecnie 28 szt. tj. 57 % wszystkich istniejących. Jednocześnie gospodarstwa o wielkości pow. 10 ha stanowią zaledwie 12 % wszystkich istniejących (6 szt.). Należy w tym zakresie wskazać, że struktura ta jest zbliżona do średniej notowanej w całej gminie czy w sąsiednich miejscowościach.

W strukturze produkcji trudno wyróżnić jednoznaczny dominujący kierunek produkcji rolnej - w Wyczechowie produkcja opiera się zarówno o produkcję roślinną jak i zwierzęcą, nastawioną przede wszystkim na własne potrzeby a w drugim rzędzie na sprzedaż.

Tab 4. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w Wyczechowie.

1.	Od 0 do 1 ha	2
2.	od 1 do 5 ha	28
3.	od 5 do 10 ha	13
4.	10 do 15 ha	2
5.	15 do 20ha	2
6.	pow. 20 ha	2
Razem		49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Somoninie.

Według danych Urzędu Gminy Somonino w 2014 roku na terenie miejscowości Wyczechowo zarejestrowanych były 18 podmiotów gospodarczych. Liczba ta wskazywała, że w Wyczechowie istniało 2,62 % wszystkich podmiotów zarejestrowanych w całej gminie. Jednocześnie wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości sięgał w badanej miejscowości poziomu 38,46 podmiotów przypadających na 1 000 mieszkańców. Była to wielkość znacznie niższa od notowanej średnio w skali całej gminy (69 podmiotów/1 000 osób), co wskazuje na relatywnie niski poziom rozwoju tej dziedziny życia gospodarczego w Wyczechowie.

Wśród istniejących firm na terenie wsi zdecydowanie dominują podmioty prowadzące działalność w zakresie usług, które stanowią w sumie ponad 61 % wszystkich zarejestrowanych firm.

Tab 5. Struktura działalności gospodarczej w Wyczechowie.

--

1.	Usługi	11
2.	Handel	2
3.	Pozostałe	5
Razem:		18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Somoninie.

V. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego miejscowości Wyczechowo, poniżej przedstawiono analizę SWOT przedstawiającą mocne strony (Strengths), słabe strony (Weaknesses), szanse (Opportunities), zagrożenia (Threats) pokazujące potencjał wsi Wyczechowo i możliwości rozwoju tej miejscowości w najbliższej przyszłości.

Tab 6. Analiza SWOT dla miejscowości Sławki.

Mocne strony	Słabe strony
▪ położenie na terenie najatrakcyjniejszej części Pojezierza Kaszubskiego – Szwajcarii Kaszubskiej ▪ aktywność mieszkańców i chęć działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnej, ▪ dobre wyposażenie w infrastrukturę wodociągową, ▪ dobre wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną, ▪ dogodne położenie komunikacyjne wsi, ▪ słodobre połączenia komunikacji drogowej z regionem,	▪ słaba jakość gleb pod względem ich rolniczego wykorzystania, ▪ bardzo niski rozwój infrastruktury społecznej ▪ niska jakość życia mieszkańców, ▪ niedostateczna jakość dróg, ▪ niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, ▪ niski udział lasów w powierzchni wsi, ▪ słabo zachowana tradycyjna struktura przestrzennej wsi,
Szanse	Zagrożenia
▪ możliwość wykorzystania funduszy UE na rozwój infrastruktury, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich,	▪ bezrobocie ukryte wśród mieszkańców zajmujących się rolnictwem, ▪ ubożenie społeczeństwa wsi Wyczechowo, ▪ odpływ ludności na obszary o lepszych warunkach bytowych,

VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.

Odzwierciedleniem wniosków dotyczących stanu obecnego miejscowości Wyczechowo oraz perspektyw jej rozwoju na przyszłość jest pakiet projektów do realizacji zaplanowanych na lata 2014-2021. Przewidziane zadania pozwolą z jednej strony na wykorzystanie posiadanych walorów środowiskowych dla rozwoju społecznego i gospodarczego a jednocześnie przyczynią się do wyeliminowania lub ograniczenia obecnie zidentyfikowanych słabych stron oraz zagrożeń w rozwoju regionu.

Przedstawione poniżej zaplanowane projekty mają charakter przede wszystkim inwestycji infrastrukturalnych w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej.

1. Modernizacja dróg gminnych sołectwa Wyczechowo.

W ramach projektu wykonane zostaną prace modernizacyjne na odcinkach dróg wewnętrznych sołectwa Wyczechowa, łączących wieś z sąsiednimi terenami. Obecnie istniejąca infrastruktura drogowa jest w złym stanie i wymaga poniesienia odpowiednich nakładów inwestycyjnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu zarówno dla pojazdów mechanicznych jak i osób pieszych. Rezultatami realizacji projektu będą przede wszystkim:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- obniżenie liczby wypadków.

Wartość inwestycji: 200 000 zł

Termin realizacji: 2015 - 2021 r.

2. Budowa placu zabaw w Wyczechowie.

Przedmiotem projektu będzie uporządkowanie oraz budowa placu zabaw dla najmłodszych. Tereny do zagospodarowania są doskonałym miejscem z przeznaczeniem na cele rekreacyjne dla najmłodszych. Przedmiotowa inwestycja polega na robotach przygotowawczych ziemnych oraz montażu urządzeń zabawowych. Urządzenie miejsca rekreacji w centrum miejscowości wpłynie pozytywnie na wizerunek sołectwa i jednocześnie przyczyni się do stworzenia alternatywnej formy spędzania wolnego czasu, a tym samym przyczyni się poprawy jakości życia lokalnej społeczności.

Wartość inwestycji: 121 937,00 zł

Termin realizacji: 2014 - 2015 r.

3. Modernizacja oświetlenia ulicznego.

W ramach projektu wykonane zostaną prace modernizacyjne oświetlenia przy drogach publicznych sołectwa. Obecnie istniejące oświetlenie jest w złym stanie i wymaga poniesienia odpowiednich nakładów inwestycyjnych w celu poprawy jego stanu a tym samym podniesienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców miejscowości.

Wartość inwestycji: 100 000 zł

Termin realizacji: 2015 - 2021 r.

Zbiorcze zestawienie planowanych inwestycji w miejscowości Wyczechowo przedstawia poniższa tabela:

Tab 7. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2014-2021

1	Modernizacja dróg publicznych w Wyczechowie	200 000,00
2	Budowa placu zabaw w Wyczechowie	121 937,00
3	Modernizacja oświetlenia ulicznego	100 000,00
	Łącznie	421 937,00

Tab 8. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć.

1.	Modernizacja dróg publicznych w Wyczechowie	200 000,00	X	X	PROW 2014 - 2020	50 000,00	25%	150 000,00	75%
2.	Budowa placu zabaw w Wyczechowie	121 937,00	X	X	PROW 2007 - 2013	30 484,25	25%	91 452,75	75%
3.	Modernizacja oświetlenia ulicznego	100 000,00	X	-	-	100 000,00	100%	0,00	0%

Tab 9. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizacji.

1	Budowa placu zabaw w Wyczechowie	2014 - 2015
2	Modernizacja dróg publicznych w Wyczechowie	2015 - 2021
3	Modernizacja oświetlenia ulicznego	2015 - 2021

Tab 10. Harmonogram Gantt dla planowanych przedsięwzięć.

1	Budowa placu zabaw w Wyczechowie								
2	Modernizacja dróg publicznych w Wyczechowie								
3	Modernizacja oświetlenia ulicznego								

SPIS RYSUNKÓW

- Rys 1. Położenie administracyjne gminy Somonino w województwie.
Rys 2. Położenie miejscowości Wyczechowo w regionie.
Rys 3. Struktura użytkowania gruntów w Wyczechowie na tle całej gminy.
Rys 4. Struktura wieku ludności wsi Wyczechowo na tle gminy Somonino w 2012 roku .
Rys 5. Przebieg szlaku Wzgórz Szymbarskich.
Rys 5. Przebieg szlaku Kamienne Kręgi.
Rys 6. Układ przestrzenny wsi Wyczechowo – obszary wyznaczone jako tereny o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

SPIS TABEL

- Tab 1. Charakterystyka demograficzna gminy Somonino na tle powiatu kartuskiego w 2012 roku.
- Tab 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w 2012 roku.
- Tab 3. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości Wyczechowo w ha w 2014 roku.
- Tab 4. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w Wyczechowie.
- Tab 5. Struktura działalności gospodarczej w Wyczechowie.
- Tab 6. Analiza SWOT dla miejscowości Sławki.
- Tab 7. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2014-2021
- Tab 8. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć.
- Tab 9. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizacji.
- Tab 10. Harmonogram Gantta dla planowanych przedsięwzięć.